

Så kan hela Sverige leva

All offentlig service – arbetsförmedling, försäkringskassa, stöd till näringsverksamhet, polis, post, socialtjänst, flyktingverksamhet med mera – måste ta hänsyn till och styras av medborgarnas och småföretagens behov.

En väl utbyggd samhällsservice bidrar till att kommunerna kan erbjuda medborgarna den välfärd som de har rätt till.

Men sedan 1990-talet har statens service minskat i omfattning, tillgänglighet och kvalitet.

Det leder till att allt fler kommuner saknar viktiga servicefunktioner. Det hotar småföretagens tillväxt och nyrekrytering samt berörda orters sysselsättning och befolkningsutveckling. Hela Sverige ska leva. Då måste varje medborgare – med högsta möjliga grad av tillgänglighet – erbjudas service från den offentliga sektorn. Det behövs:

Fokus på medborgarnas behov.

Ökad samverkan mellan olika myndigheter.

Bredband med hög kapacitet.

Ett centralt styrorgan för att utveckla lokala lösningar.

Minst ett servicecentrum i alla 290 kommuner.

Servicepunkter på små orter för att uppväga utsatthet.

Ett problem är att statliga myndigheter är bristfälligt organiserade för att ge den offentliga service som enskilda och företag på landsbygd och i städernas förorter efterfrågar. Ingen tar ansvar för helheten varför den offentliga servicen tenderar att bli otillgänglig, splittrad och ineffektiv.

Ett ytterligare problem är specialiseringen inom myndigheterna, vilket leder till revirtänkande och hindrar effektiv samordning av kompetens.

Resultatet är att människor slussas runt mellan olika myndigheter, till exempel hamnar arbetslösa i en rehabiliteringssväng och i kriminalvården kommer människor inte sällan i kläm mellan olika instansers ansvar.

Därför behövs nya myndighetsstrukturer där medborgarens totala situation och behov av service är i fokus.

Om de statliga och kommunala myndigheterna samordnar sina verksamheter i lokala servicecentrum kan tillgängligheten till offentlig service öka, utan att det kostar mer.

Om de offentliga aktörerna dessutom agerar tillsammans med kommersiella och ideella aktörer kan servicecentrumen drivas till låga kostnader. Det innebär såväl ökad kvalitet som tillgänglighet för medborgaren.

Servicecentrumen ska vara öppna när medborgarna behöver sin service och placerade där människor rör sig. Tjänsterna ska samlas i en lokal och utbudet vara så omfattande att medborgarna spenderar mindre tid än i dag för att få sin service. Frågor och önskemål ska bli besvarade och tillgodosedda snabbt och obyråkratiskt.

Dessa servicecentrum ska kompletteras med servicepunkter i små orter. De kan byggas runt exempelvis lanthandeln, samlingslokalen eller biblioteket. Även lantbrevbäringen bör utvecklas med fler tjänster.

Viljan till samverkan mellan företag, kommuner och organisationer runt om i landet är stor.

Även statliga myndigheter visar intresse. Vår förhoppning är att regeringen nu ger klartecken till lokala försök av servicecentrum och servicepunkter, vilket statens egen utredning Lokal myndighetsservice i samverkan föreslår.

Mycket har sagts och utretts om medborgarservice under de senaste tjugofem åren, men alltför lite har åstadkommits.

Nu måste förändringar ske.

Alla medborgare måste garanteras möjlighet att få god service från ett brett utbud, oavsett om man bor på landsbygd eller i storstad och oberoende av inkomst eller andra förutsättningar.

Karl-Erik Nilsson

Ordförande, Hela Sverige ska leva

Anders Knape

Ordförande, Sveriges Kommuner och Landsting

Peter Lindroth

Ordförande, Små Kommuner i samverkan